

Warunki pracy¹ w województwie wielkopolskim w 2023 r.

21.08.2024 r.

↓ **69,9**

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 osób badanej zbiorowości w 2023 r.

W 2023 r. liczba osób pracujących w warunkach zagrożenia, w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych, w zakładach objętych badaniem wyniosła 69,9 wobec 73,1 przed rokiem. Zlikwidowano lub ograniczono działanie czynników szkodliwych wobec 35,1 tys. osób (liczonych tyle razy na ile czynników byli narażeni), a wobec 20,1 tys. zagrożenia ujawniono lub stwierdzono fakt ich powstania.

Podstawowe informacje

W 2023 r. badaniem warunków pracy objęto 921,3 tys. pracujących, z czego 437,4 tys. osób było zatrudnionych w jednostkach, w których w ciągu roku stwierdzono występowanie zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia i życia. Spośród tej grupy w warunkach zagrożenia pracowało 64,4 tys. osób (o 2,3 tys., tj. o 3,4% mniej niż w 2022 r.), co stanowiło 7,0% zatrudnionych w zakładach objętych badaniem (6. najwyższy wskaźnik w kraju).

W 2023 r. w warunkach zagrożenia pracowało 64,4 tys. osób, o 3,4% mniej niż przed rokiem

Tablica 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia
Stan w dniu 31 grudnia

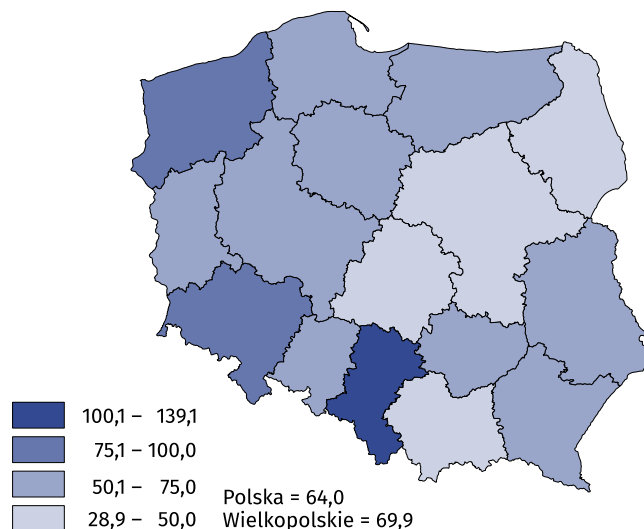
Wyszczególnienie	2022	2023		
	w tys.		2022=100	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości
Ogółem	66,7	64,4	96,6	69,9
Zagrożenia:				
związane ze środowiskiem pracy	43,6	41,8	95,7	45,3
związane z uciążliwością pracy	10,6	10,7	100,7	11,6
czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	12,4	12,0	96,1	13,0

¹ Ilekoć jest mowa o zatrudnionych w warunkach zagrożenia, dane odnoszą się do zatrudnionych liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy (o ile nie zaznaczono inaczej). Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 i obejmują wybrane rodzaje działalności. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną.

W porównaniu z 2022 r. zmniejszyła się liczba osób zagrożonych czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy (spadek o 1,9 tys.), a także osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (o 0,5 tys. osób). Nieznacznie wzrosła natomiast liczba osób, dla których zagrożenia związane były z uciążliwością pracy (wzrost o 0,1 tys.).

Mapa 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. w województwie wielkopolskim w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w warunkach zagrożenia zatrudnionych było średnio 70 osób, tj. o 6 osób więcej niż przeciętnie w kraju. Najtrudniejsze warunki pracy utrzymywały się w województwach: śląskim (gdzie na 1000 zatrudnionych w warunkach zagrożenia pracowało 139 osób), zachodniopomorskim (82) oraz dolnośląskim (76). Najniższe wartości tego wskaźnika ponownie odnotowano w mazowieckim (29) i podlaskim (39).

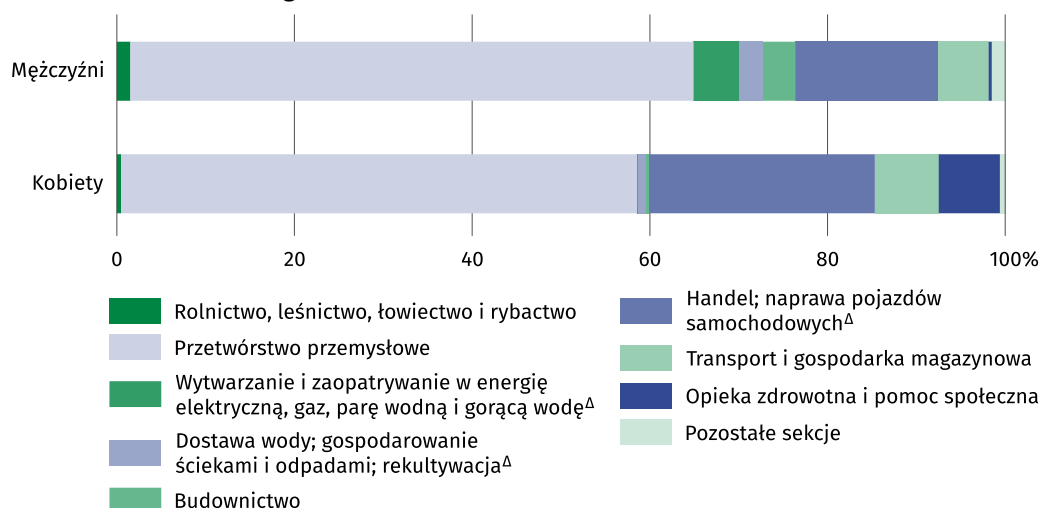
Z perspektywy rodzaju prowadzonej działalności największe zagrożenie dla zdrowia w pracy obserwowano w podmiotach z sekcji przemysłowych: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (gdzie na 1000 badanych przypadło 300,8 zatrudnionych w warunkach zagrożenia), górnictwo i wydobywanie (158,5), przetwórstwo przemysłowe (122,5) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (97,5). Stosunkowo mało zagrożeń wystąpiło w jednostkach zajmujących się informacją i komunikacją (1,0 na 1000 zatrudnionych) oraz edukacją (5,3).

Zbiorowość kobiet pracujących w warunkach zagrożenia w 2023 r. liczyła 13,7 tys. (podobnie jak przed rokiem), co stanowiło 21,2% całej badanej populacji (20,5% w 2022 r.). Kobiety najczęściej były zatrudnione w podmiotach zajmujących się: przetwórstwem przemysłowym (58,1%), handlem; naprawą pojazdów samochodowych (25,5%), transportem i gospodarką magazynową (7,2%) oraz opieką zdrowotną i pomocą społeczną (6,9%).

Co piąta osoba zatrudniona w warunkach zagrożenia była kobietą

Wykres 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Większość zagrożeń dla zdrowia i życia powodowały czynniki związane ze środowiskiem pracy, wynikające z przekroczenia dopuszczalnych stężeń chemicznych i pyłowych oraz natężeń fizycznych. W 2023 r. tego typu zagrożenia dotyczyły 41,8 tys. osób, tj. 64,8% pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2022 r. 65,4%). Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 12,0 tys. osób, tj. 18,6% pracowników zatrudnionych badanej zbiorowości (podobnie jak rok wcześniej). Zagrożenia związane z uciążliwością pracy (praca w wymuszonych pozycjach ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości) dotyczyły 10,7 tys. osób, czyli 16,6% zatrudnionych w warunkach zagrożenia (wobec 15,9% przed rokiem).

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia najczęściej byli narażeni na czynniki związane ze środowiskiem pracy

Wykres 2. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia w wybranych sekcjach według rodzajów zagrożeń w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

W większości sekcji przeważał udział zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, przy czym najwięcej wyniósł on w administrowaniu i działalności wspierającej (96,9%), górnictwie i wydobywaniu (95,3%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (91,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (87,7%) oraz przetwórstwie przemysłowym (76,7%). Z zagrożeniami związanymi z uciążliwością pracy zmagał się co drugi zatrudniony w sekcjach transport i gospodarka magazynowa (56,2%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (49,5%). Natomiast z czynnikami mechanicznymi najczęściej mieli do czynienia zatrudnieni w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (82,4%).

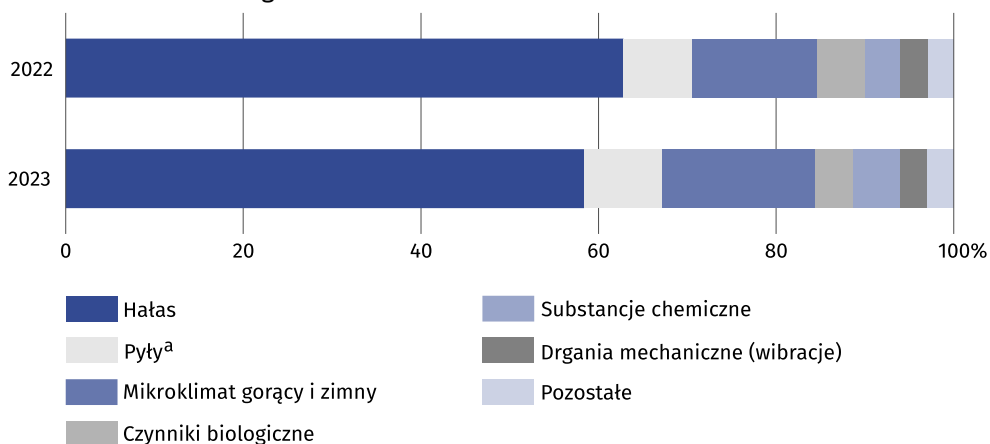
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według czynników zagrożeń

Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych jednocześnie (tj. na czynniki szkodliwe związane ze środowiskiem pracy, uciążliwością pracy oraz na czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi). Poniżej zaprezentowano dane dotyczące osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia liczonych tyle razy, na ile czynników osoby te były narażone.

W końcu 2023 r. liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniosła łącznie 73,3 tys. wobec 75,3 tys. przed rokiem. Większość z nich była narażona na czynniki związane ze środowiskiem pracy (47,6 tys. osób, tj. 64,9%). Spośród tych czynników największe zagrożenie stanowiły: hałas (58,4%), mikroklimat zimny (13,8%), substancje chemiczne (5,3%), pyły rakotwórcze (4,5%) i czynniki biologiczne (4,4%). Najczęściej osoby narażone na tę grupę czynników pracowały w przetwórstwie przemysłowym (74,4%).

Wśród czynników związanych ze środowiskiem pracy największe zagrożenie stanowił hałas (58,4%)

Wykres 3. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy według czynników szkodliwych i niebezpiecznych oraz uciążliwych dla zdrowia
Stan w dniu 31 grudnia

a Zwłókniające, rakotwórcze i inne.

W 2023 r. zlikwidowano lub ograniczono 23,0 tys. zagrożeń związanych z czynnikami środowiska pracy (wobec 24,8 tys. przed rokiem) i równocześnie stwierdzono 12,3 tys. nowo powstałych lub ujawnionych zagrożeń (wobec 12,6 tys.).

Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 13,8 tys. osób, tj. 18,8% wszystkich osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2022 r. 14,2 tys., tj. 18,9%). W tej grupie w ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono 4,8 tys. zagrożeń, w tym samym czasie zarejestrowano 2,0 tys. zagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych (przed rokiem odpowiednio 5,8 tys. i 3,1 tys.).

Zagrożenia związane z uciążliwością pracy (np. wymuszoną pozycją ciała, ciężkim wysiłkiem fizycznym, niedostatecznym oświetleniem stanowiska pracy) dotyczyły 11,9 tys. osób, tj. 16,3% ogółu zbiorowości zatrudnionej w warunkach zagrożenia (w 2022 r. 12,2 tys., tj. 16,2%). Prawie 2/3 pracujących narażonych było na nadmierne obciążenie fizyczne (7,7 tys., tj. 64,7%).

Nadmierne obciążenie fizyczne stanowiło 64,7% wszystkich zagrożeń związanych z uciążliwością pracy

W warunkach zagrożenia związanego z uciążliwością pracy w ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono 7,2 tys. zagrożeń, a równocześnie w przypadku 5,8 tys. zatrudnionych ujawniono lub stwierdzono fakt powstania nowych zagrożeń (w 2022 r. odpowiednio 9,1 tys. i 3,6 tys.).

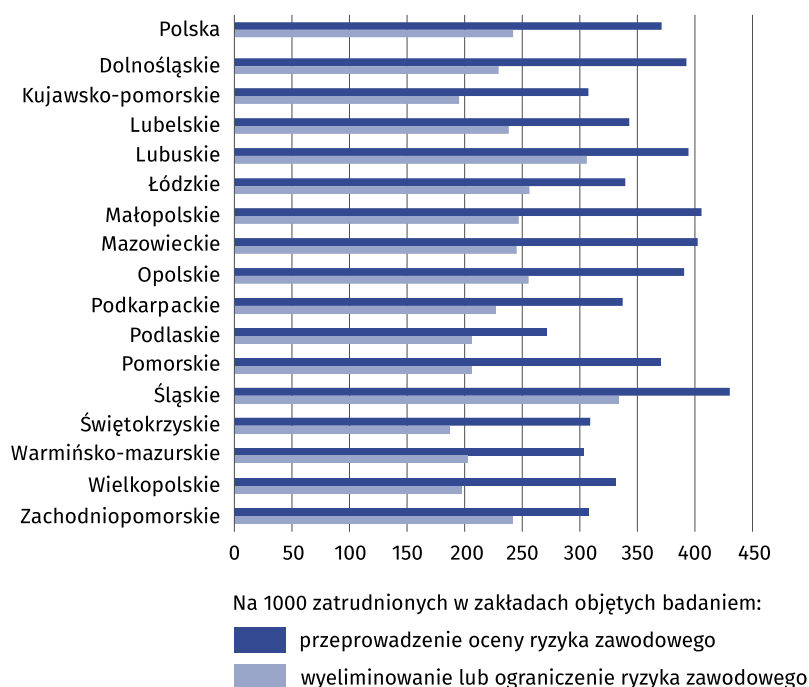
Działania profilaktyczne – ocena i eliminacja ryzyka zawodowego

W ramach badania warunków pracy zbierane są również informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego. W 2023 r. w zbiorowości objętej badaniem taką ocenę przeprowadzono dla 305,3 tys. zatrudnionych (w 2022 r. dla 291,7 tys. osób). Większość z nich pracowała w podmiotach zajmujących się: przetwórstwem przemysłowym (38,3%), handlem; naprawą pojazdów samochodowych (28,4 %) oraz transportem i gospodarką magazynową (16,8%).

Występowanie ryzyka zawodowego zostało wyeliminowane lub ograniczone dla 182,4 tys. pracujących (wobec 188,8 tys. przed rokiem). Środki organizacyjne wdrożono dla 127,1 tys. osób, środki ochrony indywidualnej otrzymało 98,5 tys., a wobec 56,4 tys. zastosowano środki techniczne.

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono dla 305,3 tys. zatrudnionych

Wykres 4. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według województw w 2023 r.

Liczba osób na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego, w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem wyniosła 331,4 w województwie i 371,1 w kraju (w 2022 r. było to odpowiednio 319,8 i 335,3). Pod względem wartości tego miernika wielkopolskie znalazło się na 11. miejscu wśród województw. Najwyższy poziom wskaźnika odnotowano w śląskim (430,3), a dalej w małopolskim (405,8) i mazowieckim (402,4). W przypadku stanowisk pracy, na których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe, wskaźnik liczony na 1000 osób badanej zbiorowości wyniósł 198,0 (w 2022 r. 207,0) i należał do najniższych w kraju (niższe wartości zanotowano tylko dla województw świętokrzyskiego – 187,2 i kujawsko-pomorskiego – 195,2, przy przeciętnej ogólnopolskiej na poziomie 242,2).

W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy sekcji PKD, skróty oznaczając znakiem „Δ”. Pełne nazwy dostępne są na stronie GUS pod adresem: <http://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>. W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Poznaniu

Dyrektor Jacek Kowalewski

Tel.: 61 2798 266

Współpraca z Mediami:

Arleta Olbrot

Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel.: 61 2798 345

e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Wojewódzkie Informatorium Statystyczne

Tel.: 61 2798 320, 61 2798 323

poznan.stat.gov.pl

[@Poznan_STAT](https://twitter.com/Poznan_STAT)

[@PoznanSTAT](https://facebook.com/PoznanSTAT)

[@UrządStatystycznywPoznaniu](https://youtube.com/UrządStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Warunki pracy w 2023 roku](#)

[Warunki pracy w województwie wielkopolskim w 2022 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki pracy](#)

[Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia](#)

[Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy](#)

[Zagrożenia związane z uciążliwością pracy](#)

[Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi](#)

[Ocena ryzyka zawodowego](#)